

30 jaar hutten

In 1988, precies 30 jaar geleden, opende de Chaveehut de deuren. Intussen behoort de Chaveehut tot het weefsel van de Klim- en Bergsportfederatie. Voor deze gelegenheid brengen we Guy Kouwijzer, de geestelijke vader van de hut, en zijn vrouw Bea samen met Bart Vercruyssen en zijn echtgenote Gonda, de huidige beheerders van de hut.

Het idee om ergens nabij de Ardense rotsmassieven een eigen stek te hebben, leefde al vele jaren in de vereniging. Voor ons moest er geen "Flandernhütte" in Oostenrijk komen of een "Refuge des Flandriens" in de Préalpes. Nee, gewoon een plekje in eigen land waar zowel de rotsklimmers als de wandelaars in de nacht van zaterdag op zondag terecht kunnen met net iets meer comfort dan in een bivak of op een camping.

Pas in de tachtiger jaren was de VBV, de Vlaamse Bergsportvereniging, sterk genoeg om dit idee vorm te geven. De VBV was nog geen federatie van zelfstandige clubs, ze zou pas in 1990 de VBF worden, maar ze had al in elke provincie minstens één goed werkende afdeling en meer dan 2500 leden over heel Vlaanderen.

"vrijwilligers moeten we soigneren want ze zijn goud waard. Zonder hun inzet kunnen we de hut niet openhouden..."

Onder de dynamische leiding van een jonge voorzitter, Guy Kouwijzer, ging de VBV in de tachtiger jaren haar dertigjarig jubileum tegemoet. Ze had net het massief van Hotton gekocht en was daarmee de eerste bergsportvereniging in België die eigenaar was van een rotsmassief. En ze ging op dat elan verder door in Maillen, deelgemeente van Asesse, in openbare verkoop te gaan bieden op een verwaarloosd huis met de bijhorende grond.

RUE DE LA CHAVÉE

Een "chavée" is een aardrijkskundige term die verwijst naar een breed afloopbekken. Het geheel van convergerende watertjes die op een helling naar een gezamenlijk afvoerpunt leiden, meestal een beek of een rivier. De Chaveehut dankt haar naam dus aan de geomorfologische context die we ook al in de straatnaam vinden. Op een grijze meidag heb ik afspraak in de Chavee met de tenoren van toen en nu.

In 2017 onderging de Chaveehut nog een ingrijpende renovatie en vol trots leidt Bart ons rond in het gebouw met uitgebreide toelichting van alle aanpassingen. Voor Guy en Bea is het lang geleden dat ze hier waren. Het doet hen zichtbaar goed dat de hut er niet op achteruit gaat, wel integendeel.

leven

KBF: Dat we hier twee generaties samenbrengen is natuurlijk om te praten over vroeger en nu. Op dertig jaar is er veel veranderd in de samenleving, zijn de eisen en de verwachtingen van de gebruikers nu anders dan toen?

Guy: "Het viel mij meteen op dat de hut, op wat technologische aanpassingen na, nog altijd dezelfde gezelligheid als vroeger uitstraalt. Er is wel domotica, internet en bancontact bijgekomen, maar de sfeer is nog dezelfde. Je moet oor hebben voor de verzuchtingen van de jongeren, maar ik denk dat je ook niet te snel moet toegeven aan alles wat zozegegd moet veranderen."

Bart: "Wij dachten lang de wifi en de bancontact buiten te houden, net omdat we de authenticiteit wilden behouden. Maar uiteindelijk maakt dat ook niet het verschil. Het komt er op aan dat, als je hier binnenkomt, je het gevoel hebt in een echte berghut te komen. Er is zo een periode geweest dat de bezoekers alsmaar meer luxe vroegen en nu is er weer een trend van 'back to basics'."

KBF: Hoe zijn jullie uiteindelijk hier in Maillen terecht gekomen?

Guy: "Weet ge dat we eigenlijk eerst een andere hut hadden gevonden? We hadden ons bevroegd bij de notaris, uitgelegd wat onze plannen waren en gewoon gevraagd wat er hier in de omgeving te koop was. Hij verwees ons naar een huis, prachtig gelegen aan een oude watermolen, ergens in een vallei dicht bij Marche-les-Dames, ten noorden van de Maas. Maar dat huis was toch vijfhonderdduizend frank (12500 €) duurder dan dit. Dat was eigenlijk onze eerste keuze. Toen we het gebouw gingen bekijken zagen we het helemaal zitten. We dachten er meteen aan om die watermolen te restaureren. Maar gelukkig dat we dat niet gekocht hebben! We gingen nog eens terug in een weekend, en wat bleek, het lag vlakbij een schietclub en dat was dus het hele weekend van 'Bang! Bang! Bang!'."

"Op een dag kregen we bericht van die notaris dat er in Maillen een leegstaand meisjesinternaat openbaar verkocht werd. Die verkoop vond hier in het dorp bij de bakker plaats. Het gebouw was voor ons geen probleem. Waar wij over vielen was de weide en het probleem om parking te kunnen bieden, want wij wilden niet alle auto's hier langs de straat laten parkeren. We hadden dat eerst opgelost door terrassen aan te leggen maar dat was niet goed. Talloze keren moest de boer bij nat weer met zijn tractor de auto's uit de modder trekken. Jullie hebben dat nu goed opgelost door het stukje weide aan de overkant van de straat te verhogen. Uiteindelijk kenden we dan de prijs, we wisten ongeveer welk budget we mochten besteden, maar we moesten nog goedkeuring krijgen vanuit Oostenrijk."

Gonda: "Dus zij moesten dat eerst goedkeuren?"

Guy: "Ja, want het OAV betaalde 50% van de aankoop. Het was goed dat ik op dat moment vertegenwoordiger was van de 'Auslandsektionen', want als voorzitter van een 'Sektion' werd je in het OAV onthaald met de grote égarde, als 'Herr Vorsitzender'."

"Als we dat eenmaal gekocht hadden, was de vraag hoe gaan we het aanpakken hé. We zochten vrijwilligers, we hadden toen toch al meer dan 2500 leden, en dan stelden we vast dat het weer de mensen zijn die al erg actief waren in hun eigen afdeling die zich meldden om als vrijwilliger hier te werken. Door de jaren heen werd het een vaste groep van twintig à dertig mensen uit de regionale afdelingen die hier elk weekend werkten. De dames kookten, daarbuiten onder het afdak, en de mannen waren binnen bezig met beitels en met gaten boren."

Bart: "De lijst met hun namen hangt hier nog altijd aan de muur zie."

Guy: "De man die ik het meest bewonderde, was een zekere Norbert. Die kwam vrijdagavond van een werf thuis, legde zijn gereedschap in zijn camionette, en vertrok naar de Chaveehut. Elk weekend opnieuw."

Bea: "Maar zo waren er nog hoor, tot vrijdag werken, dan hier twee dagen labeur en zondagavond naar huis om de volgende dag weer te gaan werken. Zo wisten we ook dat het project breed gedragen was in de vereniging."

Guy: "Wat hen dreef? Dat was de vriendschap, de band die wij hadden en de gezelligheid. Want 's avonds werd er achter dat zeil buiten, rond een kacheltje, menige Chouffe gedronken. Ze kwamen naar hier om gelijkgestemden te ontmoeten. Neem nu Werner De Rudder van afdeling Waasland, die was ergens aan een boom of twee geraakt en hij besliste om daarmee al die banken hier te maken. Hij is eens komen opmeten, is weer naar huis vertrokken en kwam hier op een dag aan met een camion vol planken en delen van banken. En daar zitten jullie nu nog op. Net zoals de bedden boven. Hij bracht dan zijn mensen mee en zei simpelweg 'Waasland gaat dat hier klaar krijgen'."

Bart: "Herinnert ge u Robert Verberckmoes? Die was daar toen ook al bij hé. Wel, zijn zoon Wim is nu één van de huttenwitten hier. Hijzelf liep hier als klein manneke al rond op de werf, is nu wirt met zijn vrouw, en zijn zoon Jasper komt ook al mee. Ze hebben hier nog een foto gemaakt van de drie generaties."

KBF: Hoeveel jaar heeft het eigenlijk geduurd voordat jullie opengingen?

Bart: "Ik heb hier nog ergens de affiche van de openbare verkoop teruggevonden, daarop staat een datum. Dan weten we meteen hoe lang jullie hier gewerkt hebben. (Bart haalt een opgeplooide affiche uit een classeur) Kijk hier staat een datum: 24 april 1984 vond de openbare verkoop plaats. Ingezet op één miljoen zeventienhonderdduizend frank, met de weide erbij, dat is een goeie tweeënveertigduizend euro."

Gonda: "Dat leek op zich geen slechte prijs maar voor dat bedrag had je maar een ruïne dacht ik?"

Guy: "Een ruïne is een groot woord, want het gebouw op zich was wel ontzettend stevig. Als ik de hut vandaag bekijk, zie ik dat er ook nergens iets structureel verstevigd moest worden. Bekijk de dikte van die muren eens..."

Bea: "In '84 gekocht en in '88 zijn we open gegaan. Dus inderdaad vier jaar hard werken met min of meer dezelfde groep vrijwilligers."

KBF: Was er geen argwaan bij de plaatselijke bevolking?

Guy: "We hebben van het begin geprobeerd om die naam "Vlaams" hier in het dorp te laten accepteren, ze wisten dat het een Vlaamse vereniging was en er wonen hier genoeg boeren in de omgeving die van Vlaamse afkomst zijn. Zonder Godfried was het zeker moeilijker geweest, hij was een bruggenbouwer die in het dorp kon zeggen "dat zijn wel Vlamingen maar geen extremisten..." Wat ook veel geholpen heeft, zijn die kachels. We hebben die hier bij de smid besteld en hij heeft die op maat gemaakt. Die smid heeft ons trouwens eens uitgenodigd op een dorpsfeest en ik herinner mij goed dat we daar binnenkwamen en het leek wel of het feest ineens stil viel. Iedereen bekeek ons en vroeg zich argwanend af wat wij kwamen doen."

Bea: "Maar bij de opening hebben wij dan alle burens uitgenodigd, en ze zijn ook gekomen. Die wilden natuurlijk allemaal zien wat het hier geworden was."

Bart: "Ook vandaag proberen we nog altijd om eerst volk van hier in te zetten voor klussen die we zelf niet aankunnen. Zij die komen kuisen zijn mensen uit het dorp, er is een man op wie we kunnen rekenen voor kleine sanitaire werkjes, en zijn zoon vragen we telkens als er iets aan het dak is. Alle grote werken hebben we laten uitvoeren is door firma's uit de omgeving."

Gonda: "Veel van die mensen komen hier al lang aan de hut werken en zijn er mettertijd een beetje aan verknocht geraakt, net zoals wij."

Guy: "Het is mij duidelijk dat er in laatste twintig jaar, onder jullie leiding, heel wat veranderd en gestroomlijnd is. Jullie komen nu rond met het aantal wirtens, dat was in onze tijd niet evident. Vaak stelden we na het weekend vast dat er voor volgend weekend weer niemand was, en soms moesten wij twee of drie weekends na mekaar zelf opdraaien."

Bart: "Ook wij moesten in onze beginperiode meerdere weekends zelf opdraaien hoor. Maar als de kandidaten hier enkele keren geweest zijn en ze zien hoe het draait, dan lukt dat vaak wel. Er is een volledig vademecum geschreven van alles wat er moet gebeuren. Met Kim en Wim was dat gemakkelijk, omdat Wim hier al vaak met zijn vader was geweest. Maar er is bij sommigen wel geduld nodig om ze over de schreef te krijgen hoor. Het voorbije weekend waren ze met vijf."

Guy: "Belangrijk dat je die groep bijeen houdt hoor."

Gonda: "Ja, we moeten die soigneren want ze zijn goud waard. Zonder hun vrijwillige inzet kunnen we de hut niet openhouden hoor. We houden daarom altijd elk jaar een wirtensweekend. Voor dit jaar hebben we nog niet beslist wat we gaan doen rond 30 jaar Chavee, want dit jaar is er al zo veel te doen. Er was eerst de opening van Anhée, de viering van 10 jaar KBF, er komt nog de opening aan van de Vennhütte, dus nog een groot evenement zal er niet meer tussen kunnen. Ik denk dat we gewoon hier iets gezelligs gaan organiseren met alle wirtens, zijn staan al een heel jaar ten dienste van de gasten."

Guy: "Als je vandaag kijkt naar het profiel van de bezoekers, zijn dat dan klimmers?"

Bart: "Zeker tachtig procent van onze gasten zijn klimmers. Daarnaast ook wel eens mensen die gewoon mee komen, of die hier voor specifieke wandelingen zijn. Soms ook eens een gezin met kinderen maar voornamelijk klimmers."

Guy: "Ik herinner mij ook dat indertijd de hele hut in het winterseizoen werd afgehuurd door groepen. Zowel in de week als in het weekend. Gebeurt dat nog?"

Gonda: "Zeker. Scholen, politieacademies, brandweerkorpsen zijn al naar hier gekomen voor een cursus, voor teambuilding enzo. We hebben enkele wirtens die op pensioen zijn en die dat graag doen."

Bart: "Nu zijn we eigenlijk ieder weekend open van begin maart tot eind oktober. In juli en augustus zijn we alle dagen open. Maar de hut is overdag wel gesloten van 10 tot ongeveer 16 uur. Er wordt overdag niet gekookt. Dus van november tot februari zijn we maar open op aanvraag voor minimum twintig personen. Maar we houden soms de hut wel eens speciaal open voor de rotskuisers, ook als ze met minder dan twintig zijn. Want als het hier vier maanden dicht blijft, is dat ook niet goed voor het gebouw. Beter dat alles tussendoor nog eens opgewarmd wordt en dat het water eens stroomt."

KBF: Toch merkwaardig dat de hut pas vorig jaar een renovatie kreeg.

Gonda: "Als ik kijk naar de investering die we pas hebben gedaan, die tweehonderdduizend euro, gaan we die er uit halen? Nee. We hebben jaarlijks hoogstens een overschot van drie à vijfduizend euro. Net genoeg om eens een nieuwe oven, een nieuwe vaatwasser of een wasmachine te kopen. We hebben nog niet genoeg opgespaard voor nieuwe overgordijnen want deze hangen er al héél lang."

Guy: "Wat kost trouwens momenteel een overnachting?"

Bart: "Amper zeven euro in het lager voor de leden. Tien jaar geleden was dat nog maar vier euro."

Guy: "Jullie prijzen zijn toch niet meer realistisch?"

Gonda: "Ik moet toegeven dat er geen haan naar gekraaid heeft toen we de drankprijzen hebben verhoogd, ook niet toen we de prijs voor een maaltijd van tien naar twaalf hebben gebracht. Dus misschien moeten we de overnachting ook voorzichtig omhoog trekken."

Bart: "Ik vind het beter om de prijzen maar met mondjesmaat te laten stijgen, het ene jaar verhogen we de prijs van de overnachting, het andere jaar van de maaltijd en het jaar daarop de drank. Zo voelt er niemand iets van."

Gonda: "Het doel is altijd dat we break-even moeten draaien, want dit is uiteindelijk een service naar onze leden toe. Dat was indertijd het idee bij de aankoop en dat is nog altijd zo."

KBF: Hoe lang geleden hebben jullie hier nu het beheer overgenomen?

Gonda: "Wij zijn hier wirt van in '99 maar toen werd het nog beheerd door Norma en Kris (Venneman). In die tijd stonden de wirten en het bestuur nogal ver van elkaar, hier wisten ze niet eens wat de kosten waren van bijvoorbeeld gas of elektriciteit. Zelfs de factuur van de bakker ging rechtstreeks naar het secretariaat. Kortom, zij hadden daar geheel geen zicht op. Toen Norma ons in 2001 kwam vragen om het beheer over te nemen, is ze zelfs gaan bepleiten dat er iemand van het bestuur nauw betrokken zou zijn bij het beheer van de hut. Nu verloopt alles met open boeken, zowel de wirten als het bestuur hebben inzage in alle kosten. En er wordt ook geluisterd als Bart in het bestuur iets bepleit voor de Chaveehut."

Bea: "Toen wij het in 1984 aangekocht hebben waren het vooral leden van het hoofdbestuur die het hele project getrokken hebben. John Hermans, die de eerste huttenwirt was, zat ook in het hoofdbestuur van de VBV. Nadien hebben Dirk en Agnes het beheer overgenomen en dan was die betrokkenheid van het bestuur al veel minder."

Gonda: "Maar ondertussen is de Chaveehut helemaal vergroeid met de KBF. Neem ze weg en je zal heibel krijgen hé. Er zullen er veel zeggen dat ze geen zin hebben om telkens weer in hun tentje te gaan kruijen hoor."

Guy: "Dat was toen ook de bedoeling. Want waarom is die hut er indertijd gekomen? Om er voor te zorgen dat we niet elke zaterdagavond naar huis moesten rijden en de zondag terug te komen als we wilden verder klimmen."

Gonda: "Wij zeggen dikwijls dat het een symbiose is, de KBF heeft zowat zeventig procent klimmers en die moeten hier terecht kunnen. En als er klimmers zijn, heb je ook rotswerkers. Gelukkig betaalt de federatie hun overnachting, anders kunnen wij niet break-even draaien. Weet je dat dat gaat om vierhonderdvijftig overnachtingen per jaar? Het mag ook gezegd worden dat we vanuit het secretariaat een prima ondersteuning krijgen."

KBF: In de Alpenhutten klaagt men over een toenemend aantal diefstallen.

Gonda: "Van diefstallen hebben wij hier nog niet te veel last gehad, maar we raden toch iedereen aan om de lockers die er zijn te gebruiken, want wij kunnen dat niet alles in de gaten houden. Vaak genoeg zie ik daar ergens op een vensterbank een iPhone liggen van meer dan zeshonderd euro, die iemand met slechte intenties zo kan meenemen. Maar hoeveel gerief dat hier achtergelaten wordt! Ge houdt het niet voor mogelijk. Een Goretex vest, een bos sleutels, slaapzakken, frigoboxen, donsdekens, noem het op en we hebben het hier wel al gevonden hoor."

Bart: "Elk jaar met het wirtenweekend leggen we alles open en onze wirten krijgen de eerste keuze. Wat ze kunnen gebruiken nemen ze mee en wat overblijft gaat naar de kringwinkel."

Gonda: "Gastvrijheid moet de voornaamste drijfveer zijn, want tenslotte is het door de gasten dat we dit kunnen openhouden hé. Dat wordt niet altijd door iedereen geapprecieerd, want al meermaals betrapten we er die een bak bier uit de auto haalden en naar hun tentje gingen.

Enkele keren hebben we iemand gehad die vertrok zonder betalen, ik zie nog iemand het terras af lopen en als ik ze terugroep om te betalen stak ze een middenvinger op. We namen nog contact op met de NKBV, maar het bleken fictieve namen en lidnummers die ze hadden gegeven. Sindsdien moeten ze effectief hun kaartje tonen."

KBF: Wie bepaalt wat er gegeten wordt?

Bart: "Eten kan je niet à la carte, het zijn de wirten die bepalen wat er op het menu staat, zij doen de aankopen maar moeten binnen hun budget blijven, en daar houden we toezicht op."

KBF: Werd er dertig jaar geleden ook al gekookt voor de gasten?

Guy: "Jazeker. Het was al de gewoonte dat er tijdens de verbouwing gekookt werd voor de werkers, en die traditie is gewoon verder gezet zodra we in '88 zijn open gegaan."

Voor ons hebben de wirten alleszins niet moeten koken. Wij aten een kaasfondue en dronken wijn van het domein van Frans Van den Dries, een andere oud-voorzitter. De uren verliepen snel en het gesprek verschuift alsmear meer naar anekdotes uit het verleden, de ene al wat pittiger dan de andere. Dat is niet te verwonderen, hier zit bijna een halve eeuw ervaring met het clubleven aan tafel.

De ontmoeting tussen de twee generaties was er een om in te lijsten. De Chaveehut hebben we netjes achtergelaten en is daarmee klaar voor het volgende weekend. Of beter gezegd, de Chaveehut is helemaal klaar voor de volgende dertig jaar. ▲